

متون فقه

(برگزیده از کتب معتبر فقهی همراه با ترجمه و توضیح)

(کتاب الطهاره؛ کتاب الصلوه؛ کتاب الزکواه؛ کتاب الخمس؛ کتاب الصوم؛ کتاب الحج؛ کتاب القضاء؛ کتاب الشهادات؛ کتاب الوقف؛ کتاب الهبه؛ کتاب المتاجر؛ کتاب القرض؛ کتاب الرهن؛ کتاب السبر؛ کتاب الضمان؛ کتاب الحواله؛ کتاب الکفاله؛ کتاب الصلح؛ کتاب الشرکه؛ کتاب المظربه؛ کتاب الاجاره؛ کتاب الوکاله؛ کتاب الشفعه؛ کتاب الجعاله؛ کتاب الوصيه؛ کتاب الحدود؛ کتاب القصاص؛ کتاب الديات).

(منبعی معتبر، خلاصه و برگزیده به ترتیب الفبایی؛ کتب: آموزش فقه (محمد حسین فلاحزاده، تحریر الوسيله حضرت امام خمینی (ره)) و خدایات درسی اساتید برتر فقه و حقوق. برای استفاده دانشجویان رشته‌های الهیات و حقوق در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد)

تهیه و تدوین:

محمد رضا روزبهانی

سرشناسه	: روزبهانی، محمدرضا، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدید آور	: متون فقه: برگزیده از کتب معتبر فقهی همراه با ترجمه و توضیح... تهیه و تدوین محمدرضا روزبهانی
مشخصات نشر	: تهران: کتاب آوا، تابستان ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۴۴۵ ص.
شابک	: ۹-۲۸۰-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸-۲۷۰۰۰۰ ریال.
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: فقه - راهنمای آموزشی (عالی)/Islamic law - Study and teaching (Higher)
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ م ۲۳ ر / BP۱۴۷/۷
رده‌بندی دیوید	: ۲۹۷/۳۰۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۳۲۱۴۱

متون فقه

محمدرضا روزبهانی	گردآورنده:
کتاب آوا	ناشر
محمدرضا روزبهانی	لیتوگرافی
آوا	چاپ و صحافی
اول ۱۳۹۵	نوبت چاپ
۱۰۰۰ نسخه	شمارگان
۲۷۰۰۰۰ ریال	قیمت
۹-۲۸۰-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸	شابک

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن‌بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۶۶۱۰۹۸

www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: اسلام شهر، خیابان صیاد شیرازی، رویروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری
تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، با چاپ و نشر کاعذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، افست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحانی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

صفحه	عنوان
۱۳	مقدمه
۱۷	فصل اول: ساخت احکام
۱۷	طرح بحث
۱۸	گفتار اول - شرایط خلیف
۱۸	گفتار دوم - تقسیم احکام
۲۰	گفتار سوم - اقسام واجب
۲۱	فصل دوم - اجتهاد و تقلید
۲۱	گفتار اول - منابع فقه (احکام)
۲۲	گفتار دوم - اقسام اجتهاد
۲۳	گفتار سوم - تقلید
۳۰	گفتار چهارم - راههای تشخیص اجتهاد اعلمیت مرجع سید
۳۱	گفتار پنجم - راههای بهدست آوردن فتوای مجتهد
۳۲	گفتار ششم - احتیاط
۳۷	فصل اول: کتاب الطهاره
۳۷	گفتار اول - وضو
۳۸	بند اول - احکام وضو: شستن صورت و دستها
۳۹	بند دوم - مسح سر
۳۹	بند سوم - مسح پا
۴۰	بند چهارم - مسائل مشترک مسح سر و پا

۴۰	بند پنجم - واجبات وضو به نقل از حضرت امام (ره) در تحریر الوسیله
۴۴	بند ششم - شرایط وضو
۵۳	بند هفتم - گفتار در احکام خلل
۵۴	بند هشتم - وضوی ارتماسی
۵۵	بند نهم - شرایط آب وضو
۵۵	بند دهم - شرایط اعضای وضو
۵۶	بند یازدهم - شرایط کیفیت وضو
۵۷	بند دوازدهم - وضوی جبرهای
۶۱	گفتار دوم - غسل
۶۱	بند اول - مفاسد و اجابت
۶۵	بند دوم - واجبات غسل
۷۰	بند سوم - مشخصات غسل جنسی
۷۹	بند چهارم - احکام حائض
۸۴	بند پنجم - مسائل نفاس
۸۶	بند ششم - غسل مس میت
۸۸	بند هفتم - غسلهای مستحبی
۹۱	بند هشتم - مجوز تیمم
۹۷	بند نهم - آن چه که در تیمم معتبر است
۹۹	بند دهم - معرفی و بیان نجاسات
۱۰۵	فصل دوم - کتاب الصلوه
۱۱۲	فصل سوم - کتاب الزکاه
۱۱۲	گفتار اول - احکام زکاه
۱۱۳	گفتار دوم - در زکات دامها
۱۱۳	بند اول - مسائل نصاب
۱۱۶	بند دوم - دهنچر بودن دام

۱۱۷	فصل چهارم - کتاب الخمس
۱۱۷	گفتار اول - احکام خمس
۱۱۸	گفتار دوم - آنچه که در آنها خمس هست
۱۱۸	بند اول - غنایم
۱۱۹	بند دوم - معدن
۱۲۲	بند سوم - گنج
۱۲۲	بند چهارم - غوص
۱۲۳	بند پنجم - ابلح و کاسب
۱۲۳	بند ششم - زینبی خریداری شده دمی (یعنی یهود و نصاری ساکن در بلاد مسلمین) از مسلمان
۱۳۱	
۱۳۲	بند هفتم - مال حلال منوط بحر
۱۳۵	فصل پنجم - کتاب الصوم
۱۳۵	گفتار اول - نیت روزه
۱۳۸	گفتار دوم - آنچه که روزه‌دار باید از آن اجتناک کند
۱۳۸	بند اول و دوم - خوردن و نوشیدن
۱۳۸	بند سوم - جماع کردن
۱۳۹	بند چهارم - انزال منی به وسیله استمناء
۱۴۰	بند پنجم - باقی ماندن عمدی بر جنابت تا صبح
۱۴۳	بند ششم - دروغ بستن عمدی بر خدای تعالی و رسول خدا (ص) و ائمه (ع)
۱۴۴	بند هفتم - فرو بردن تمام سر است در آب
۱۴۴	بند هشتم - رساندن غبار غلیظ به خلق
۱۴۵	بند نهم - تنقیه کردن با مایع
۱۴۵	بند دهم - قیء کردن عمدی
۱۴۷	فصل ششم - کتاب الحج
۱۴۹	فصل هفتم - کتاب القضا

۱۵۲	فصل هشتم - کتاب الشهادات
۱۵۸	فصل نهم: کتاب الوقف
۱۵۸	گفتار اول - وقف و عقود همخانوادهی آن
۱۶۱	گفتار دوم - شرایط فروختن عین موقوفه
۱۶۶	گفتار سوم - وقف و شرایط آن از منظر امام خمینی (ره) در تحریر الوسیله
۱۹۴	فصل دهم: کتاب الهبه
۲۰۲	فصل یازدهم: کتاب المکاسب و المتاجر
۲۰۲	گفتار اول - آداب کسب و تجارت و انواع آن
۲۱۴	گفتار دوم - مبدء بیع
۲۱۸	گفتار سوم: شرایط فاش شده و خریدار
۲۱۸	بند اول - بلوغ
۲۱۸	بند دوم - عقل
۲۱۹	بند سوم - قصد
۲۱۹	بند چهارم - اختیار
۲۲۰	بند پنجم - مالک تصرف باشند
۲۲۸	فصل دوازدهم - کتاب القرض
۲۳۲	فصل سیزدهم - کتاب الرهن
۲۴۵	فصل چهاردهم - کتاب الحجر
۲۴۹	فصل پانزدهم: کتاب الضمان
۲۵۷	فصل شانزدهم: کتاب الحواله
۲۵۹	فصل هفدهم: کتاب الکفاله
۲۶۴	فصل هجدهم: کتاب الصلح
۲۷۵	فصل نوزدهم: کتاب الشرکه
۲۸۴	فصل بیستم: کتاب المضاربه
۳۰۳	فصل بیست و یکم - کتاب الاجاره

۳۲۰	فصل بیست و دوم - کتاب الوکاله
۳۳۶	فصل بیست و سوم - کتاب الشفعه
۳۴۵	فصل بیست و چهارم: کتاب الجعاله
۳۵۰	فصل بیست و پنجم: کتاب الوصیه
۳۷۴	فصل بیست و ششم: کتاب الحدود
۳۷۴	گفتار اول - موجب حد زنا
۳۸۸	فصل بیست و هفتم: کتاب القصاص
۴۰۸	فصل بیست و هشتم: کتاب الدیات
۴۱۱	گفتار اول - نسام قتل
۴۱۳	گفتار دوم - مقادیر دیات
۴۲۰	گفتار سوم - العاقله
۴۲۰	فصل بیست و نهم: مسائل نوظهر
۴۲۰	گفتار اول - بلیط‌های بخت آزمایی
۴۲۲	گفتار دوم - تلقیح و تولید مصنوعی
۴۲۵	گفتار سوم - تشریح و پیوند
۴۲۸	گفتار چهارم - تغییر جنسیت
۴۳۱	گفتار پنجم - رادیو و تلویزیون
۴۳۴	گفتار ششم - نماز و روزه و غیر این‌ها در سفر یا هواپیما
۴۴۵	فهرست منابع و مآخذ

مقدمه

بحث بررسی و مطالعه‌ی هر یک از رشته‌های علوم اسلامی علاوه بر این که توان علمی شخص را بالا می‌برد قوه‌ی درک و استدلال درست مسایل اجتماعی، حقوقی، اقتصادی، سیاسی و قضایی را نیز افزایش می‌دهد و طبیب بهتر می‌تواند مشکلات اجتماعی را از میان بردارد. مطالب درس فقه، یکی از مطالب اصلی این علم می‌باشد نه از استثنای‌های ابتدایی آن و آموزش این درس، برای دانشجویان رشته‌های معارف اسلامی و حقوق و علوم قضایی به عنوان درس تخصصی با تعداد واحد درسی بالا، در برنامه‌ی درسیشان باید مجامعه شده بود.

آن چه عهده‌دار این بخش از برنامه‌های اسلام است فقه یا احکام نام دارد، که در حقیقت مجموعه‌ی قوانین عملی اسلام است و از وحی الهی سرچشمه گرفته و با بین معصومان (علیه السلام) تفسیر و تبیین شده است. قوانینی که تغییرناپذیر است و تمام موضوعات و مصادیق خارجی و حوادث واقعه و دربر می‌گیرد، بی آن که به اصول آن خدشه وارد شود.

یکی از درس‌های زنده و اساسی مدارس علوم دینی، همواره در راستای سنای این قوانین بوده است و می‌توان گفت: یکی از پایه‌های اصلی تشکیل مجامع علمی اسلامی، علم فقه است و فقیهان، از ارزشمندترین دانشمندان علوم اسلامی به شمار می‌روند و نام آن‌ها همیشه بر تارک تاریخ حوزه‌های علمی می‌درخشد و به فرموده‌ی حضرت امام خمینی (قدس سره): «صدها سال که روحانیت اسلام تکیه‌گاه محرومان بوده است، همیشه مستضعفان از کوثر زلال معرفت فقهایی بزرگوار سیراب شده‌اند».

مباحث این کتاب در بخش اول مربوط به کلیات فقه را بدین ترتیب می‌توان منطقی، مرتب ساخت: (فصل اول: شناخت احکام؛ فصل دوم: اجتهاد و تقلید) و بخش دوم مربوط به متون فقهی است که در ۲۹ فصل (کتاب) بدین شرح بررسی می‌نماییم: (فصل اول: کتاب الطهاره؛ فصل دوم: کتاب الصلوه؛ فصل سوم: کتاب الزکواه؛ فصل چهارم: کتاب الخمس؛ فصل پنجم: کتاب الصوم؛ فصل ششم: کتاب الحج؛ فصل هفتم: کتاب القضا؛ فصل هشتم: کتاب الشهادات؛ فصل نهم: کتاب الوقف؛ فصل دهم: کتاب الهبه؛ فصل یازدهم: کتاب المکاسب و المتاجره؛ فصل دوازدهم: کتاب القرض؛ فصل سیزدهم: کتاب الرهن، فصل چهاردهم: کتاب الحجر؛ فصل پانزدهم: کتاب الاضمان؛ فصل شانزدهم: کتاب الحواله؛ فصل هفدهم: کتاب الکفاله؛ فصل هجدهم: کتاب الصلح؛ فصل نوزدهم: کتاب الشرکه؛ فصل بیستم: کتاب المضاربه؛ فصل بیست و یکم: کتاب الابازه؛ فصل بیست و دوم: کتاب الوکاله؛ فصل بیست و سوم: کتاب الشفعه؛ فصل بیست و چهارم: کتاب الجعاله؛ فصل بیست و پنجم: کتاب الوصیه؛ فصل بیست و ششم: کتاب الحدود؛ فصل بیست و هفتم: کتاب العاص؛ فصل بیست و هشتم: کتاب الدیات؛ فصل بیست و نهم: مسائل نوظهور)

لازم به ذکر است که در زمینه‌ی متون فقهی، آثار تالیفات ارزشمندی توسط نویسندگان ما به رشته‌ی تحریر درآمده است و در این کتاب نیز به این آثار و تالیفات استناد و از آن‌ها استفاده گردیده است. با این حال کتاب پیش‌رو که به بررسی متون فقه اسلامی اختصاص دارد تلاش گردیده است که مطالب تا حد امکان به زبان ساده و قابل فهم برای دانشجویان فقه و حقوق و نیز سایر علاقه‌مندان به مباحث فقهی بیان گردد.

از ویژگی‌های این کتاب این که: اولاً؛ متن این کتاب در مبحث کلیات برگرفته از کتاب آموزش فقه آقای محمدحسین فلاح‌زاده و در مبحث مسئله‌ها مستخرج از تحریرالوسیله‌ی حضرت امام خمینی (ره) و در مبحث متون فقهی برگرفته از جزوات درسی اساتید فقهی و حقوقی می‌باشد.

ثانیاً؛ کتاب حاضر جنبه‌ی آموزشی دارد و توسط استادان محترم تدریس می‌شود و شاگردان نزد معلم خود، آن را می‌آموزند، گرچه در شیوه‌ی نگارش تلاش ما به این بوده که مطالعه‌ی آن هم مفید باشد و مسائل شرعی را به مطالعه‌کنندگان بیاموزد.

ثالثاً؛ برای آن‌که خوانندگان عزیز اگر خواستند جزئیات مسائل را بدانند و یا متن مسائل را از منابع آن‌ها ببینند، به آدرس منابع که در فهرست منابع ذکر خواهد شد مراجعه فرمایند.

در پایان شایان ذکر است که: آن چه می‌ماند، سهم استادان محترم در بیان مطلب کتاب است که با استفاده از هنر تدریس، سهم عمده را در تربیت فقها و حقوق‌دانان آینده‌ی کشور، به‌ویژه استادان فقه و حقوق، دارند. از این‌رو، هر جا که درک مطالب کتاب، برای دانشجویان به آسانی ممکن نباشد، توضیح لازم را مثلاً با شرح اصطلاح فقهی یا ارجاع دانشجویان به منابع اسلامی، بیان فرمایند. نگارنده امیدوار است که این تحفه‌ی ناقابل مورد توجه خوانندگان محترم قرار گرفته باشد و در آشنایی دانشجویان عزیز و سایر علاقه‌مندان به مباحث فقهی و به‌ویژه بحث‌های علمی آن موثر واقع شود. از تمامی خوانندگان و اندیشمندان و صاحب‌نظران بزرگوار خواهشمندم که ضمن یادآوری اشتباهات این سیر نظرات خود را به نگارنده منتقل سازند تا در چاپ‌های بعدی لحاظ گردد. انشاء...

الحمد لله رب العالمین

با آرزوی توفیق همگان در کسب علم و معرفت

محمدرضا روزبهانی خادم القرآن و ابن‌النبیت (علیهما السلام)

پاییز ۱۳۹۵